

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

Na „Dziennik Pomorski” wraz z dodatkami „Rolnik”, „Aniol Stróż”, „Ognisko Domowe” i „Dodatkim niedzielnym”. — W ekspedycji miesięcznie 2,20 zł — z odnośnikiem 2,30 zł — w agencjach po za Chojnicami 2,30 zł — z odnośnikiem 2,45 zł — przez pocztę 2,64 zł — w ekspedycji kwartalnie 6,60 zł., przez pocztę już z odnośnikiem 7,62 zł — W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strejków itp. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Pocztowe konto czekowe 201 032

Konto bankowe: Bank Powiatowy, Chojnice.

Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski”. Skryt. pocz. 33

Chojnice, piątek 14 stycznia 1927 r.

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na 4-tej stronie 6 łamowej od wiersza petyt. lub jego miejsce 15 gr, na 3-iej stronie 6 łam. 25 gr, na 2-iej stronie 6 łam. 50 gr. Dla Wolnego Miasta to samo w guld. gdańskich. — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Tajemnicze układy z Litwą.

Ofiary na rzecz Ukraińców. — 88 twierdz zbudowanych przez Niemców na wschodzie Zapowiedź rewolucji w Meksyku.

Sensacyjna pogłoska o misji ks. Radziwiłła. Z Gdańska donoszą sensacyjne niemniej nieprawdopodobne pogłoski, jakoby jeden z ks. Radziwiłłów miał bawić na Litwie, celem zapoczątkowania rokowań z rządem Waldemarasa co do porozumienia z Polską. W kołach gdańskich wymieniają, jako pośrednika nazwisko niejakiego Naphtala przemysłowca z Kłajpedy który faktycznie został przyjęty przez premiera rządu kowieńskiego.

„Deutsche Allgemeine Zeitung” donosi, że rząd litewski mimo swych antypolskich wystąpień, w zasadzie jest skłonny wziąć pod uwagę możliwość porozumienia się z Polską i opowiedzieć się po stronie zwartego bloku państw bałtyckich wraz z Polską przeciw sowieciom. To samo pismo twierdzi dalej, że podobno specjalni wysłannicy marszałka Piłsudskiego zdołali pozyskać dla idei porozumienia z Polską prawie skrzydło socjal demokratów.

Pismo zapowiada przyjazd specjalnego wysłannika rządu litewskiego do Warszawy i to już w najbliższych dniach.

O ustępstwa dla Ukraińców. 12. bm. miał przybyć do Warszawy i złożyć przysięgę służbową min. oświaty Dobrucki.

W kołach politycznych utrzymują, iż nominacja ta wiąże się z polityką szkolną wobec mniejszości narodowych, a szczególnie wobec Ukraińców. Podobno nowy minister akceptuje całkowicie koncepcję p. Tadeusza Hołówny w stosunku do mniejszości słowiańskich, a zwłaszcza ukraińskiej. Zabieg jego idą, jak wiadomo, w kierunku utworzenia samodzielnego uniwersytetu we Lwowie.

88 fortec niemieckich przeciw Polsce. W związku z referatem złożonym przez gen. von Pawels'a międzysojuszniczej komisji i wojskowej i radzie ambasadorów „Intrasigeant” pisze, iż mimo usłowań generał Pawels

nie zdołał ukryć faktu, iż na Wschodzie zbudowano 89 fortyfikacji, skupiających się dookoła twierdz w Królewcu, Kistrzyniu, Frankfurcie nad Odrą, Głogowem Fortyfikacje te nie tylko utrzymać wbrew postanowieniom traktatu wersalskiego ale też i rozszerzono

Powstanie w Meksyku. Spowodu prześladowania kościoła katolickiego w Meksyku zanosi się nad Meksykiem na wielką burzę. Jak donoszą z El Paso ogłoszony został manifest dwóch generałów meksykańskich Fernandez i Valldo, w którym powiedziane jest, że utworzony został nowy rząd meksykański, na którego czele stoi Tapiston Carz, jako prezydent i Joso Gandara jako naczelny komendant wojsk

Pierwszym celem rewolucji ma być zdobycie miast meksykańskich, położonych na granicy St. Zjednoczonych. Nowe ruch powstańczy w Meksyku posiada poważny charakter. R. Carza, zwolennik stowarzyszeń katolickich, który musiał uciekać do St. Zjednoczonych. zebrał przy pomocy amerykańskich rycerzy Kolumba środki pieniężne dla przeprowadzenia rewolucji w Meksyku. Słychać, że przekroczył on już granicę. Sledztwo przeciwko biskupowi Diazowi w mieście Meksyku miało rzekomo wykazać, że Diaz popiera powstanie Carzy. Policja meksykańska aresztowała jedno cześniej z biskupami przedstawiciela „United Press” i „Association Press”, którzy przypadkowo znajdowali się u biskupa Diaza dla odbycia z nim wywiadu. Na przedstawienie poselstwa amerykańskiego obaj dziennikarze zostali wypuszczeni na wolność. Biskup Diaz został wysłany na Kubę, dalszy los aresztowanych 5 ciu biskupów i arcybiskupów nie jest jeszcze znany.

Powstanie w Meksyku jest na ręce Stanom Zjednoczonym i pozwoli im zdławić łatwiej niepodległość Nikaraguy. Prawdopodobnie też są przypuszczenia, że powstanie meksykańskie finansowane jest przez Stany Zjednoczone.

Polska polityka zagraniczna w roku ubiegłym.

Przez osiem lat niepodległości cieszyliśmy się warunkami wyjątkowymi, zabezpieczającymi Polsce całkowitą swobodę organizowania się na wewnątrz w tym okresie, a zarazem niezwykle sprzyjającymi akcji polskiej zagranicą. Konjunktura dziejowa, która pozwoliła Polsce zdobyć niepodległość po stu trzydziestu latach niewoli, dała Narodowi korzystne położenie po wyzwoleniu. Niemcy powalone, Rosja odsunięta od spraw europejskich, Austria organizm słaby, bez politycznego znaczenia, a obok dawnych rozbiorników Polska, polityką Romana Dmowskiego postawiona w rzędzie zwycięzców i ostatecznie z zawiązki wojennej wychodząca, jako państwo trzydziestomilionowe naprawdę niezależne, mogące urządzić się u siebie i używać niesłychanie pomyslną konjunkturę w polityce zagranicznej.

Jakieśmy się urządził w własnym, naszym już domu, widzimy jasno dziś, kiedy po ośmiu latach trzeba zaczynać od początku, i zakładać pod budowę fundament nowy, mocny przez pracę nad organizacją Narodu.

Nie lepszy jest bilans polskiej polityki zagranicznej w tym okresie. Położenie międzynarodowe Polski znacznie jest dziś trudniejsze, niż przed kilku laty, nigdy zaś dotychczas nie pogorszyło się tak nagle i tak gwałtownie, jak w roku 1926. Rok ubiegły dał także w polityce zagranicznej smutne chwile.

Umowy locareńskie zagwarantowały niezmienną granicę niemiecko francuskiej, lecz gwarancją tą nie opatrzyły granicy niemiecko polskiej. Odtąd kwestja „rewizji pokojowej” granic zachodnich Polski wyloniła się, jako zagadnienie aktualne i dozwolone zostało Niemcom podniesienie „legalne” tej sprawy na forum międzynarodowym, t. j. w Lidze Narodów, dokąd Niemcy przyjęto na jednego ze stałych kierowników (członków Rady) we wrześniu r. ub. Także Polskę wybrano do Rady, lecz tylko na trzy lata; według wyrażenia znakomitego publicysty A. Świętochowskiego, p. Zaleski zasiadł w Radzie Ligi na krześle składanym. Przez trzy lata polski minister spraw zagranicznych przeciwdziałać może w Radzie knowaniom niemieckim, zmierzającym do nowego rozbioru Polski. Może okres ten będzie przedłużony o dalsze trzy lata; potem jeśli Polska nie zdobędzie stałego miejsca w Radzie, Liga nie przestanie istnieć, sprawami polskimi na stałe zaopiekują się Niemcy.

Tymczasem korzystają one z praw swych w Lidze dla odzyskania stanowiska przedwojennego w Europie. Ginie reszta ograniczeń, jakimi skrupował Niemcy traktat wersalski; ostatnio wymógł Stresemann zniesienie Międzysojuszniczej Komisji Wojskowej, kontrolującej staż zbrojeń niemieckich.

Nad wyraz niefortunna była także w roku zeszłym polityka polska na wschodzie Europy. Rokowania w sprawie paktu reasekuracyjnego, zaproponowanego przez Rosję, poprowadzono w ten sposób, że nie osiągnięto nic, prócz szkodliwego zajęcia stosunków polsko rosyjskich, zajęcia, którego skutkiem był, traktat sowiecko litewski.

Czy niepowodzenia te na frontach dyplomatycznych można tłumaczyć tem jedynie, że mamy do czynienia z siłami, którym przeciwstawić się nie jesteśmy zdolni? M. n. Skrzyński w Sejmowej Komisji Spraw Zagranicznych istotnie zastąpił się wymówką, że Polska nie wskórać nie może, bo nie ma głosu w ważnych zgadnieniach międzynarodowych. Ale głosu Dmowskiego słuchano na Konferencji Pokojowej w Wersalu, gdy państwo polskie było jeszcze słabsze, niż dziś po przewrocie majowym. Gdy Naród się zorganizuje, głos jego znów będzie ważki w stosunkach międzynarodowych.

Okręgowe Urzędy Ziemskie na umotywowane wnioski które dłużnicy winni do tych Urzędów wnieść. Okoliczności, uzasadniające uwzględnienie wniosku — winne być zaświadczone przez odnośnych pp. Komisarzy Ziemskich wzgl. Wójtów. Wnieście wniosku o przyznanie ulgi nie wstrzymuje jednak przymusowego ściągania jednej czwartej części raty rentowej uwidocznionej w zawiadomieniach o waloryzacji, jakie dłużnicy otrzymują. Wszyscy zatem osadnicy którzy odnośne zawiadomienia otrzymali winni we własnym

Drobne wiadomości z Polski i ze świata.

Walki band przemytników alkoholowych w Ameryce. W Marion w stanie Illinois (Stany Zjednoczone Ameryki) wynikła gwałtowna walka między dwoma oddziałami przemytników alkoholowych, które już długi czas toczyły ze sobą krwawą wojnę o ochronisko Shady Rest. Podczas walki, w której brały udział karabiny maszynowe i samochód pancerny zabito 4 osoby. Walkę zakończono wysadzeniem w powietrze kryjówek Shady Rest

Dwie ofiary pożaru w Toulon. W Toulon wybuchł w pewnym domu pożar; bujnynek spalił się niemal doszczętnie. Pewien niewidomy, chcąc się ratować, wyskoczył z okna na ulicę i zabił się na miejscu. Pewien artylerzysta, który brał udział w akcji ratowniczej jest śmiertelnie ranny. W gruzach znaleziono zwęglone zwłoki nierozpoznanego dotąd czło wieka.

Burze na morzu Czarnem. Burze na morzu Czarnem dotąd nie ustaly. Niema wiadomości o czterech okrętach tureckich. Na Kaukazie zginęło z powodu burz 200 osób. Także z okolic Samary i z re publikki nadwołżańskiej donoszą o niebываłych burzach.

Koszta żywności w miastach polskich.

Przyjmując koszty żywności w Warszawie = 100, według danych statystycznych za listopad 1926 r., najwyższe ceny były w woj. Śląskiem (94,5), najniższe w woj. Wołyńskiem (79,9). Z miast najwyższe ceny były w Borysławlu (100,2), najniższe w Równem (77,6). Ceny chleba żytniego pyłkowego, mleka, masła, mięsa wołowego, kartofli i herbaty były najwyższe w Warszawie w dorównaniu do innych większych miast w Rzeczypospolitej Polskiej.

Nowa ustawa stemplowa a giełda towarowa.

Nowa ustawa stemplowa przewiduje opłatę w wysokości 0,1 procent od kart umowy, sporządzonych przez maklera przysięgłego, a dotyczących się transakcji giełdowych, zawartych na giełdzie towarowej. Za razem jednak ustawa zwalnia od opłaty rachunek, którym przy transakcji giełdowej sprzedawca stwierdza

swą należność wobec kupującego. Ponieważ zaś o płać od rachunku wynosi 0,2 procent, więc okazuje się, że, kto zawiera transakcję towarową na giełdzie za pośrednictwem maklera, nie tylko uzyskuje kwalifikowany środek dowodowy w postaci karty umowy, lecz nadto płaci tytułem opłaty stemplowej o połowę mniej, niż w razie zawarcia takiej samej transakcji poza giełdą

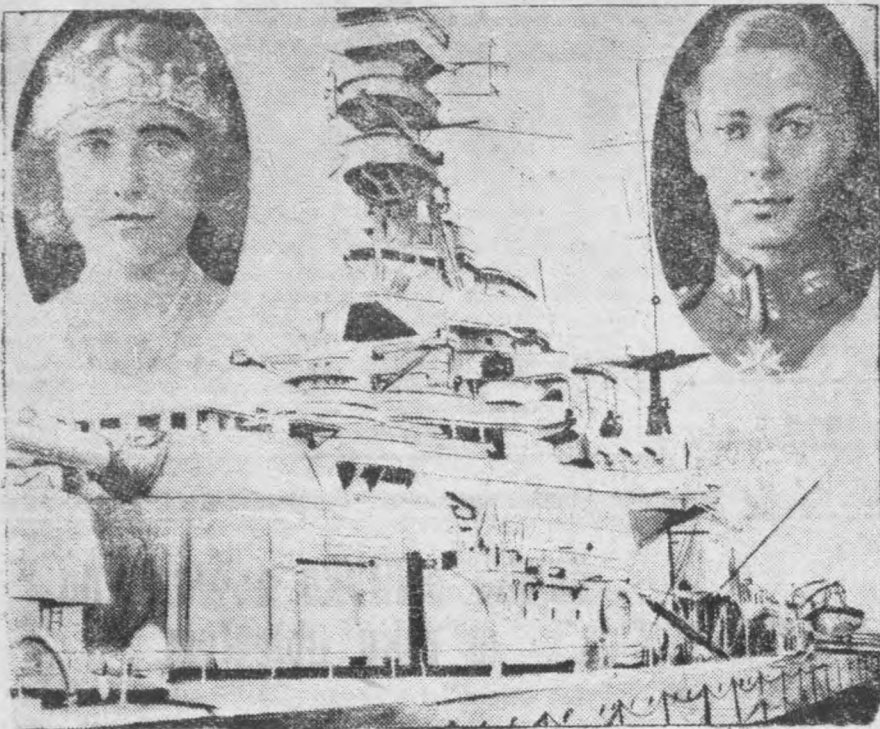
Ważne dla osadników.

Wskutek licznych zapytań z kół Czytelników naszych w sprawie rent i spłaty tychże po osiągnięciu informacji z Pow. Urzędu Ziemskiego donosimy co następuje:

Zarządzeniem z dnia 25. 1. 1925 r. Ldz. 4912/7 F. powierzył Minister Reform Rolnych ściąganie i ad ministrowanie wierzytelności Skarbu Państwa z tytułu rent b. Pruskich Banków Rentowych na obszarze województw, Poznańskiego, Pomorskiego i Górnos Śląskiego części woj. Śląskiego-Państwowemu Banku Rolnemu, oddział w Poznaniu, który w wykonaniu tego zarządzenia utworzył dla tych wierzytelności w Bydgoszczy przy ul. Dworcowej 29 os. bny Wydział Rent b. Banków Rentowych. Wydział ten w ostatnich dniach zawiadomił dłużników o wyniku waloryzacji rocznych rat rentowych, przeprowadzonej na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 14 V. 24 r. i 27. XII 24 brzmieniem ustalonem Rozporządzeniu ministra Skarbu z 28/III. 25. (Dz. Ust. R. P. Nr. 30 poz. 213) a zarazem wezwał dłużników o wypłatę zaległych rent.

Zwaloryzowane renty roczne należy przekazywać w terminach półrocznych t. j. 1/X i 1/IV każdego roku na konto czekowe Państwowego Banku Rolnego, Oddział w Poznaniu w Pocztowej Kasie Oszczędności Nr. 207350, na które przekazać należy również zaległe z lat poprzednich raty rentowe. Dłużnicy, którzy z lat poprzednich wpłacali z tytułu rent jakiegokolwiek kwoty — winni Wydziałowi Rent przedłożyć odnośne kwity, wzgl. dowody wpłat.

Na mocy rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z 20/XI. 25 przysługuje dłużnikom rentowym prawo uzyskania ulg przez zniżenie miar ich przerachowania i przez rozłożenia zaległych rat na okres do lat 15. Wspomnianych ulg udzielać będą właściwe terytorjalne

Podróż ks. Yorku do Australji.

Drugi z kolei syn króla angielskiego, ks. Yorku udał się w tych dniach w 6 to miesięczną podróż do Australji.

Rycina nasza przedstawia parę księżęć oraz okręt „Renown”, który zawiezie ich do dominjów.

ks. Proboszcz apelował do zebranych, ażeby wytrwać w dalszej współpracy nad rozwojem towarzystwa.

Następnie dotychczasowy zarząd ustąpił i zdał przewodnictwo ks. Prob. Makowskiemu jako stałemu Patronowi towarzystwa, który podziękował starem zarządowi za jego gorliwą pracę a przede wszystkim prezesowi p. Reetzowi. Przystąpiono do wyboru nowego zarządu w skład którego weszli pp. dyr. Reetz prezes, inspek. Grochowski wiceprezes, Trzebiatowski sekretarz Lewandowski zast. sekr., Bielicki skarbnik, Meller zast. skarbn. i Brunka, Banka, red. Kaszubowski, Lepak Nowak, Pański, Piekarski i Twardowski, jako ławnicy. Po wyborze objął przewodnictwo prezes p. Reetz, dziękując nasamprzód zebrany za zaufanie jakim obdarzony został. Podczas wolnych głosów omawiano abonowanie Przewodnika Katolickiego i korzystania z biblioteki Ludowej poczem zebranie solwowało.

— **Karambol auta z wozem.** Wczoraj w godzinach popołudniowych na ul. Człuchowskiej naprzeciw bramy Człuchowskiej miało miejsce zderzenie auta z wozem. Auto zostało uszkodzone. Po dość ostrej wymianie zdań pomiędzy szoferem a woznicą przybył posterunek policji spisał protokół. Sprawa znajdzie epilog w sądzie. Winę w wypadku ponosi woznicze który nie przestrzegał przepisów dotyczących jazdy na ulicy.

— **He mieszkańcy leżą Chojnice?** Według najnowszej statystyki ludności miasta naszego Chojnice ogółem liczą 10.640 mieszkańców w tem 8.334 Polaków i 2120 Niemców. Według wyznania statystyka przedstawia się następująco: Obywateli wyznania rzymsko-katolickiego 9631 ewangelickiego 784, prawosławnego 6 i mojżeszowego 39. Prócz stałych mieszkańców Chojnic znajduje się w Zakładzie Poprawczym 340 osób, w Zakładzie Boromeusza 56 osób, w Miejskim Domu Chorych 35 osób i w więzieniu 73 osób czyli razem 504 osoby, które to sumy stanowią razem 10.964 więc około 11.000 mieszkańców, nie uwzględniając tutejszego garnizonu. Miasto nasze wobec tego wysuwa się na czoło miast prowincjonalnych na Pomorzu.

— **Statystyka urodzeń, zgonów i ślubów w r. 1926.** W mieście naszym w ubiegłym roku t. zn. w roku 1926 urodziło się ogółem 417 dzieci, umarło 225 osób a ślubów zawarto razem 41 co stanowi w stosunku do roku poprzedniego dość wysoki procent.

— **Ekspresem wśród grzmotów i błyskawic.** Dziś i jutro wyświetlany będzie w kinie Nowości sensacyjny dramat osnuty na tle życia kolejarzy p. t. „Ekspresem wśród grzmotów i błyskawic”.

— **Letnie mundury dla listonoszy.** W roku bieżącym, według informacji generalnej dyrekcji poczt, wprowadzone zostaną mundury letnie dla listonoszy.

Przydział tych mundurów rozpocznie się już w początkach marca. Składać się będą one z ciemno brązowego koloru kurtki i spodni.

— **Wezwanie.** Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych przypomina, że termin płatności IV. zaliczki podatku obrotowego za rok 1926 upłynął w dniu 15. stycznia rb.

Na zasadzie przepisu § 17 instrukcji o przymusowym ściganiu państwowych podatków i opłat tudzież innych należności skarbowych z dnia 17 maja 1926 r. (Dz. Urz. Mln. Sk. Nr. 15, poz. 168) wzywa się płatników do uiszczenia wymienionego wyżej podatku najpóźniej w ciągu dni 14 od dnia 15. stycznia r. b. a to pod rygorem przymusowego ścigania wraz z kosztami egzekucyjnymi i karami za zwłokę.

Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych
— **Dyskonto weksli spółdzielni.** Centrala finansowa spółdzielni unji związków spółdzielczych i Bank Związku Spółek Zarobkowych z dniem 1. 1. 27 r. obniżyły stopę dyskonta weksli spółdzielni unji do 11,5 proc. w stosunku rocznym. W ten sposób obecnie kredyt spółdzielczy w Banku Związku Spółek Zarobkowych jest tańszy od kredytu, udzielanego przez Bank Państwowy.

Abonujcie Dziennik Pomorski

— Jeżeli weźmiemy teraz sztukę pod względem wykonania, to musimy przyznać prawdę, że wszyscy artyści może z małymi wyjątkami, wywiązali się doskonale ze swych ról, co też niewątpliwie zasługa reżysera p. Zięciakiewicza, który sztukę „pod względem reżyserkim postawił na należytem poziomie artystycznym.

Weźmy np. pp. Porębską (Zosie) i Kisłizankę, obie artystki posiadają doskonałą rutynę aktorską. Pani Porębska obdarzona jest miłym dźwiękiem mowy i jako amantka stanęła na pierwszym miejscu. Również dobrze grały p. Zbierchowska jako młoda wdówka Mrowińska, Kosakowska, Szonertówna i Skibicka. Co zaś z korpusu oficerskiego pp. Bay Rydzewski, Burski Panek, Kisielewski, Karski a poniekąd i p. Zięcia kiewicz

doskonali byli p. Jaworski w roli (Molek Kropki) Jallński, Kisielewski, Maciejewski i Herhold. — Niewątpliwie należy się uznanie dyr. Millerowi, mimo, że niektóre instrumenty szwankowały względnie niestroili ze swego zadania wywiązał się dobrze. Mam nadzieję, że teatr grudziądzki przybędzie częściej do naszego miasta, a dozna szczerzego przyjęcia.

KRONIKA.

CHOJNICE, dnia 13 stycznia 1926 r.

Dziś. Jutro, wd. Głotira, p. m. Godefryd, w.

13. i 27. Słońca wschód 7.40 zachód 15.49

Księżyc wschód 13.44 zachód 3.20

— **Biblioteka tow. Czytelnia Ludowych.** przy ul. gimnazjalnej (hotel p. Kaletty) otwarta co dziennie od godz. 6—7 po poł., w niedzielę i święta od godz. 12—1 w południe.

Wiadomości kościelne.
— **O wypełnienie konkordatu.** W dniu 8 bm. o godz. 5 po poł. odbyła się w prezydium Rady ministrów konferencja międzyministerjalna w sprawach które były przedmiotem obrad przedstawicieli rządu z komisją papieską w czasie między 11 listopada a 3 XII r. ub.

W konferencji tej, w której przewodniczył p. mfn. Bartel wzięli udział pp. ministrowie spraw wewn., Składkowski, sprawiedliwości Meysztowicz, rolnictwa Niezabytowski, reform rolnych Staniewicz oraz kilku wyższych urzędników, z poszczególnych ministerstw. Konferencja powyższa miała na celu ustalenie i uwzględnienie stanowiska rządu wobec wysuniętych przez komisję papieską propozycji co do wykonania konkordatu. Na konferencji załatwiono szereg kwestyj, związanych z powyższą sprawą, wobec jednak niewyrażenia porządku dziennego, dalszy ciąg obrad przesunięto na czwartek 13 bm.

Po zakończeniu obrad wyniki konferencji zostaną zakomunikowane komisji papieskiej.

— **Omyłka drukarska.** W numerze 7 pisma naszego zakradła się pewna nieścisłość odnośnie p. dyr. Strada Piotra który prosi o zaznaczenie, że nie jest dyrektorem gimnazjum, jak to mylnie umieszczono w dziale kroniki, bowiem jest kierownikiem szkoły wydziałowej w Chojnicach.

— **Walne zebranie tow. Mężczyzn Katolików** pod wezw. św. Wojciecha W poniedziałek, dnia 10 bm. w lokalu Konsumu Urzędniczego odbyło się roczne walne zebranie tow. Mężczyzn Katolików. Po zagajeniu prezes dyr. Reetz zdał obszernie sprawozdanie z całorocznej działalności towarzystwa i kasy. W dyskusji ubolewano nad małym udziałem członków w zebraniach i obojętnością względem towarzystwa. Po dyskusji stawili inspektor p. Grochowski wniosek o wybranie rewizorów kasy i udzielenie starem zarządowi absolutorjum co też później jednogłośnie poczyniono.

Następnie zabrał głos ks. wikary Ryczakiewicz życząc towarzystwu pomyślnego rozwoju poczem

koszarowego. To też prawdziwą burzę entuzjazmu wywołała wieść o przeniesieniu garnizonu z Pyzdr do Kalisza które przewidział niespodziewanie dowódca pułku płk. Zaręba (p. Bay Rydzewski), o czym już poprzednio wspominał w krótkim meldunku wachmistrz Zięba (p. Jankowski).

... Słusznie mówi przysłowie: „gdzie ułan — tam dziewczyna” a nawet dwie i więcej.

To też po przybyciu pułku do Kalisza, pocelwy Grześ ordynans, (p. Józwicki) był zaskoczony przez dwie uroczę służebnice (pp. Szonertównę i Skibicką). Szczerze komiczne jego występy wywołały na sali kaskady śmiechu

Kalisz przyjął należyłą godnością pułk ułanów. Przemówienia, toasty, kwiaty, nominacje nie miały końca. Zaroiło się w Kaliszu od amarantów. Co krok — to ułan. Wszystkie serca opanowano jednakże niebawem ku wielkiemu zmartwieniu mężów i ojców, córek, dla których układali inne partje.

I tak powoli zaczęły się pary kojarzyć. Pan pułk. z młodą wdową siostrą p. radcy Przyziemskiego. Porucznik Janusz Kierski z „uroczą” Zosią, córką p. Przyziemskich. Porucznik Oksza z córką bogatego przemysłowca, raczej kupca p. Melchiora Kropki itd.

interesie niezwłocznie wpłacić pod wskazanym adresem 1/4 zaległości i dowód pocztowy dołączyć do podania o zniżkę renty. Powyższe nie dotyczy osadników którzy posiadają osady rentowe utworzone przez b. komisję Kolonizacyjnych i umocnione przez Bauernbank w Gdańsku dla których termin składania podań o zniżkę upłynął już w styczniu 1926 r.

Kredyt dla rzemieślników miast i powiatów Starogard, Kościerzyna, Skarszewy, Tczew, Pelplin i Czersk.

Powiatowa Kasa Oszczędności w Starogardzie uzyskała 50 000 zł. kredytu dla rzemiosła i drobnego przemysłu. Kwota ta rozkłada się na miasto i powiat Starogard, Kościerzyna, Skarszewy, Tczew, Pelplin i Czersk. Warunki celem uzyskania pożyczki przedstawiają się następująco:

1) Wniosek musi być sumiennie zaopiniowany co do majątku przez odnośnego cechmistrza lub przewodniczącego związku rzemieślniczego. 2) Zabezpieczenie wekslowe z 2 dobrymi i pewnymi zyrantami, lub 1-szą hipoteką. 3) Spłata pożyczki nastąpi w kwartalnych ratach po 10 proc. od sumy wypożyczonej, zaś oprocentowanie wynosi 14 proc. w stosunku rocznym. 4) O pożyczkę ubiegać się mogą mistrzowie, rzemieślnicy którzy wręczają Powiatowej Kasie Oszczędności pupilarne zabezpieczenie

Bank Polski płacił

dnia 13 stycznia 1927 r.

Dolar	8,94 zł.
Funt szterling	43,57 zł.
100 guld. gd.	172,90 zł.
100 rmk.	212,72 zł.
Franki szwajc.	173,17 zł.

RADJO.

Statystyka radjoparatów w Polsce. Statystyka prowadzona przez Generalną Dyrekcję Poczty i Telegrafów wykazuje następujące ilości radjosluchaczy zarejestrowanych w urzędach pocztowych w całym Państwie.

W Warszawie do końca grudnia r. ub. było zarejestrowanych 32.332 abonentów. Dane z prowincji napływają wolniej, wobec czego statystyka doprowadzona jest tylko do końca listopada i wykazuje 15.247 abonentów.

Rzecz prosta, że statystyka ta nie daje żadnego pojęcia o liczbie słuchaczy radja, których kilkunastu zasem korzysta z jednego aparatu.

„Ułani księcia Józefa.”

Krotoczwila ze śpiewami i tańcami z czasów Ks. Warszawskiego. napisał: Mazur.

Wielką niespodziankę zgotował mieszkańcom naszego grodu, teatr miejski z Grudziądza, jeżdżając ze swym zespołem do Chojnic, gdzie w hotelu „Centralnym” przy wypełnionej po brzegi sali wystawił doskonałą krotoczwilę w 4 akt. pt. Ułani księcia Józefa — Mazura.

„Ułani księcia Józefa” cieszyć się mogą powodzeniem niezawodnie na każdej scenie. Sztuka ta, daje zadowolenie wszystkiemu bez względu na stan i gust. — Książę Józef kochał się specjalnie w barwach ułańskich, mimo że był wodzem armji o różnych rodzajów broni.

Nudne było życie w Pyzdrach bardzo nudne dla ułanów ks. Józefa to też wieść o przeniesieniu garnizonu do Kalisza, przyjęto z prawdziwym entuzjazmem gdzie moc pięknych Kaliszank, bale, reduty itp. mogły napełnić młode serca radością, że choć na chwilę oderwą się znów od twardego i szarego życia

Z Tucholi i okolicy.

Zebractwo. (st.) W ub. piątek przytrzymano i odstawiono do sądu tuł. dwie osoby za zebraństwo i włóczęgostwo.

Kradzież. (st.) Pewien urzędnik kolejowy z Chojnic przybył rowerem do Tucholi zostawiając rower w jednej z tuł. restauracji i udał się do miasta. W czasie tym znalazł się jakiś nabywca obcych rzeczy i gdy właściciel roweru powrócił, roweru już nie było. Wartość roweru wynosi przeszło 250 zł.

Oszustwo. (st.) Dobrą przyszłość rokuje dwóch terminatorów zawodu fryzjerskiego. Obrany przez nich zawód widocznie nie tylko przyniósł im mało korzyści ale zamykał młodociane pragnące wrażeń i stoty za bardzo w warsztatach pracy. Jednemu z nich udało się bowiem od pewnej firmy zbożowej pożyczyć rower i go w okolicy Wiela spieniężyć, aby rozpocząć przygodne życie. Szczęście jednak nie sprzyjało. Jednego z nich przytrzymano w Niemczech za nielegalne przekroczenie granicy którego osadzono w klatce i odstawiono po odprawionej pokucie władzom polskiemu do dyspozycji. Kompania jego ręka sprawiedliwości jeszcze nie osłęła. Niezawodnie w najbliższej przyszłości młodego śmiałka uda się przychwycić.

Zabawa. (st.) Czas karnawałowy rozpoczął się u nas bardzo wesoło. W ubiegłą niedzielę urządziło Tow. św. Wincentego a Paulo swą zabawę karnawałową przeznaczając czysty zysk dla ubogich. Obywatelstwo zrozumiejąc doniosłość celu zabawy popleszyło bardzo licznie, tak że sala hotelu du Nord okazała się nieomal za małą, to też fundusze towarzystwa znowu się powiększyły. Inicjatorom i amatorom ostatniej niedzielnej uroczystości należy się zupełne uznanie i podziękowanie.

Z Pomorza.

Kęsowo. (Wieczór wojskowy). Tuł. Towarzystwo Powst. i Wojsk. urządziło w drugie święto gwiazdki dla tuł. dziatwy szkolnej Uroczystość ta składała się z śpiewu dziatwy szkolnej, przemowy Ks. prob. Mazeli, deklamacje dziatwy które przyjęto z licznymi oklaskami, z przedstawienia sztuki w jednym akcie „Na Matu i grobie“ odegrana również przez dziatwę szkolną i żywego obrazu.

Potem zjawili się Mikołaj z podarkami gwiazdkowymi, które zostały przez druha prezesa pomiędzy dziatwę rozdane co sprawiło dużo uciechy. W przerwach programu koncertowała miejscowa orkiestra. Wszystkim ofiarodawcom oraz tym, którzy przyczynili się do upiększenia tego wieczorku należy się szczerze podziękowanie.

Konarzyny. (Obchód gwiazdkowy). Urządzono tuł. wspaniałą uroczystość gwiazdkową. Dzieci szkolne pod kierownictwem nauczyciela Gilszczyńskiego odegrały piękną sztukę teatralną pod tytułem „W Wielkopolskiej chacie“. Nasze czcigodne duchowieństwo i rodzice z zadowoleniem przyglądali się wspaniałym ruchom młodych amatorów. Po przedstawieniu wygłosili dzieci deklamacje i odśpiewali kilka naszych kolend polskich. Całość wypadła znakomicie. Nadmienić wypada, że przy zapalanej choince, przystrojonej ozdobami wykonanymi przez naszą ukochaną młodzież szkolną zabrał głos nasz troskliwy opiekun dziatwy — ks. dziekan Szulc. W swej treściwej mowie zachęcał on rodziców do intensywnej współpracy z szkołą i nauczycielstwem.

Czersk. (Pożar.) Wybuchł tuł. pożar u kołodzieja p. Spychalskiego. Pożar powstał w pracowni obok maszyn i motorów wskutek zapalenia się benzyny. Straż pożarna zdołała szybko pożar ugasić. Lecz ponieważ ściany domu były wypchane trocinami, które się jeszcze na niektórych miejscach tliły powstał z powodu tego pożar drugi raz. Lecz już nie zdołano go ugasić. Dom spalił się doszczętnie, tylko meble uratowano. Straty są olbrzymie.

(Nieszczęśliwy wypadek.) Niejakis Słachci kowski z Łubny, pracujący w fabryce firmy Schütt przy jednej z maszyn, tak nieszczęśliwie włożył swą lewą rękę w maszynę, iż ucieło mu cztery palce zupełnie, a piąty pozostał tylko wisząc ledwie przy dłoni.

Brusy. (Sodalicia Marjańska). Staraniem tuł. księdza proboszcza założona została i w naszej parafii Sodalicia Marjańska. Jako Moderator mianowany został ks. prob. Grünig, jako przewodnicząca Siostra Przełożona tuł. Siostra Zmartwychwstańca, sekretarką p. Szulcówna, zastępczynią p. Wróblewska, kasjerką p. Nyklewska, asystentkami p. Goebelównę i p. Grünig. Sodalicia liczy obecnie około 300 członkiń. W krótko odbędzie się uroczyste przyjęcie.

Grudziądz. (Samobójstwo nieuleczalnie chorego.) W mieszkaniu przy ul. Dworcowej znaleziono 65-letniego kupca, Fryderyka Grinische bez życia, powieszzonego na klamce drzwi w sypanym pokoju. Pałeczki ziemniaczane wieszane były do klamki, a ciało zajmowało pozycję siedzącą. Według opowiadań

Najnowsze wiadomości

(Informacje własne).

Walki na granicy rumuńsko-bolsze wickiej. Jak donosi agentura Orient Radjo, z Ba karesztu, na granicy rosyjskiej banda bolszewickich żołnierzy zaatakowała rumuńską straż graniczną karabinami maszynowymi i granatami ręcznymi. 1 żołnierz rumuński został zabity. Napad został odparty.

Utworzenie rządu nacjonalistycznego w Niemczech natrafia na przeszkody. Jak donoszą z Berlina frakcja centrowa powzięła uchwałę, w której podnosi obawy co do utworzenia rządu nacjonalistycznego, jaki pragnie utworzyć dr. Kurtuss. Oznacza to, że centrum bez którego Kurtuss rządu utworzyć nie może się odsuwać od rządu nacjonalistycznego (ze względu na wrazenie zagranicą).

Delegat Ligi Narodów dr. Colban przyjął w Katowicach przedstawicieli ludności niemieckiej na polskim G. Śląsku. Przewodniczący Volksundu (!) dr. Ulitz zapewniał o lojalności Niemców wobec Polski.

Redaktor Stahlhelmu Heintz został przyaresztowany za udział w mordzie kapturowym

100 krów padło ofiarą pożaru w pewnym majątku pod Neu Strehlitz (Strzelce) gdzie spaliła się cała obora wraz 200 cełtnarów zboża, wszystkie świnie oraz wszystkie cielęta

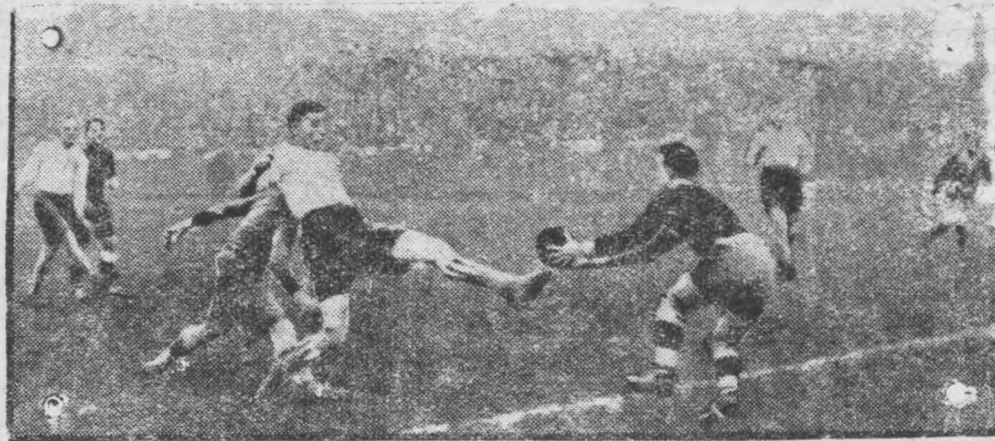
Nuncjusz papieski Lauri podobno opuści Polskę w przeciągu kilku tygodni. Następca jego jeszcze nie wyznaczony.

Przy wybuchu pieca w Ysmulden pod Welsen zatrutych zostało gazami 4 niemieckich robotników, z których dwóch zmarło.

Położenie w Meksyku zaostroża się spowodu przyaresztowania biskupa Diaza i innych biskupów, wskutek czego orzyszło do wybuchu w różnych częściach kraju. W 6 różnych stanach zabitych zostało 24 żołnierzy i 75 powstańców. Pod Kwadalojara w stanie Jalisco zostało przy zdobyciu 3 miast zabitych 26 powstańców. Rząd meksykański oświadcza, że drobne wybuchy rozrzucone po kraju są bez znaczenia. Prezydent Calles wydał odezwę, w której odpowiedzialność za następstwa spowodu powstań zwała na duchowieństwo katolickie, któremu grozi surowymi karami.

Zastraszające szerzenie się grypy. Za wszystkich części świata donoszą o szerzeniu się grypy. Z Tokio w Japonji donoszą o 690 wypadkach śmierci w ostatnich 10 dniach spowodu grypy. Przeważnie umierają dzieci.

W Londanie (Nadrenja) dopuścił się rzekomo francuski żołnierz gwałtu na Niemca

Wiedeńscy we Francji.

Doskonała zawodowa drużyna wiedeńska Simmeringer S. C. odbywa obecnie tournée po Francji, osiągając dobre wyniki z szeregiem najlepszych klubów Francji. Na ilustracji naszej widzimy moment zawodów paryskich, w których przeciwnikiem Simmeringer S. C. był Stade Francais.

sąsiadów, samobójca od dłuższego czasu chorował na raka.

Gdynia. (Konkurs na wykonanie herbu miasta.) Rada miejska uchwaliła rozpisac konkurs na wykonanie projektu dla herbu miasta. Jako nagrodę wyznaczono 300 zł. za najlepszy projekt. Pomysł do rysunku zupełnie dowolny.

W. M. Gdańsk.

Wrzeszcz. (Zastrzelił własną żonę). Pewien mieszkaniec igrając z rewolwerem, który wziął od swego szwagra, wymierzył nim w swą żonę, która ugodzona kulą w głowę padła na podłogę, zbroczona krwią. Lekkomyslny mąż będzie za ten czyn odpowiadat przed sądem.

Gdańsk. (Nieprzyjemna „kapiel“ w mroźnych nurtach Wisły) Robotnicy chcąc jaknajprędzej przejechać łodzią na drugi brzeg i do miasta, narazili się w wielkiej liczbie na nieprzyjemną „kapiel“, gdyż wskakując gwałtownie do łodzi, tak ją obciążyli, że łódź poszła natychmiast na dno, a około 30 osób ratowało się o własnych siłach i udało im się wydotac na brzeg.

Z dalszych stron.

Kraków. (Świątokradztwo w kościele.) Wczoraj rano dokonano świątokradztwa w kościele św. Piotra. Nowyśledzony złoczyńca zrabował wota z obrazu św. Teresy. Dotychczasowe śledztwo pozostało bez wyniku.

(Rozprawa o nadużycia na sumę 400 000 zł.) W sądzie okręgowym rozpoczęła się rozprawa przeciwko Józefowi Kąckiemu, b kierownikowi spółdzielni tytoniowej Czerwonego Krzyża w Podgórzu. Z powodu oszukańczych machinacji Kąckiego skarbu państwa poniosł straty wysokości 400 000 zł. Do sprawy powołano kilkunastu świadków.

Rozmaitości.

Rządy kobiet. W niektórych miastach w Belgji miały ostatnie wybory taki skutek, że kobiety wzięły górę nad mężczyznami. Skorzystali oni z takiego wyniku wyborów w ten sposób, by wszelkie urzędy wpływowo i dobrze płatne obsadzic kobietami, a tylko takie pozostawily męskim urzędnikom, na jakich im nic nie zależało, np. stanowiska policjantów ulicznych. W mieście Henck natomiast i te stanowiska zajęły kobiety, tak że od urzędu burmistrza aż

do zapalacza lamp wszystkimi stanowiskami władają kobiety. Ciekawość, jakie to będzie miało skutek i czy się gospodarowanie w mieście nie sprykrzy wnet kobietom, które sobie urządowanie pewnie przedstawiają za lekko. —

Ruch w Towarzystwach.

Tow. Śpiewu „Lutnia“. Walne zebranie nie odbędzie się w czwartek dnia 13 bm. lecz w poniedziałek dnia 17 bm. o godz. 8 mej w lokalu p. Kalety

Zarząd
Tow. Głm. Sokół Roczne walne zebranie Tow. Gimn. Sokół odbędzie się w środę dnia 19 stycznia na sali Kons. Urzęd. Państw. i Kom. o godz. 8 wiecz. Na porządku dziennym wybór nowego zarządu, sprawozdania roczne itp.

O kompletne przybycie członków uprasza Zarząd.
Baczność! Podoficerowie Rezerwy. W piątek dnia 14 bm o godz 7,30 odbędzie się walne roczne zebranie w salce Hotelu Centralnego

Na porządku obrad wybór nowego zarządu i wiele innych spraw.
Upasza się o punktualne przybycie wszystkich członków. Zarząd.

Tow. Pszczelnicze. Roczne walne zebranie odbędzie się w niedzielę dnia 16. bm. o godz. 14-tej w lokalu pod „Złotym Lwem“. Przybycie wszystkich członków konieczne. Zarząd.

Zebranie Związku Robotniczo-Rzemieślniczego Z. Z. P. filja Chojnice odbędzie się dnia 15 bm. o godz. 7 mej wiecz. u p. Rynka. O liczny udział prosi Zarząd

Cech Rzeźnicki. Kwartalne zebranie Cechu Rzeźniczego odbędzie się w sobotę dnia 15 bm. o godz. 8 wieczorem w lokalu p. Heinricha. Zarząd.

Duża Klódawa.
Tow. Powst. i Wojsk. Walne zebranie odbędzie się w niedzielę dnia 16 b m. o godz. 5 po poł. na sali p. Narlocha. Wszyscy członkowie proszeni są o przybycie ażeby wybrali sobie nowy zarząd. Kto w ostatnim czasie na zebranie nie uczęszczał zostal z Tow. wykluczony Zarząd.

Kenies części redakcyjnej.

Redaktor odpowiedzialny: Paweł Kaszubowski.
Drukarnia i nakładem drukarni „Dziennika Pomorskiego“ w Chojnicach.

Wielka sezonowa wyprzedaż.

15 proc. rabatu

na wszelkich trykotażach i pończosznicych wyrobach

Dla braku miejsca
w Firmie

Ludwik Rasch

Od 3 do 15 stycznia 1927 roku.

Wielka sezonowa wyprzedaż.

10 proc. rabatu

na wszystkich innych artykułach

Obwieszczenie.

Niniejszem podaje się do publicznej wiadomości, że legalizowanie miar, wag itp. odbędzie się w obwodzie miasta Chojnice w okresie od 20. 1. do 5. 2. 1927 r. od godziny 8 do godz. 13 w Urzędzie Miar w Chojnicach ul. Gockowskiego nr. 8.

Opłatę za legalizowanie należy uiścić przed odebraniem narzędzi mierniczych.

Osobom, zapisanym w spisie legalizacyjnym miasta Chojnic doniesie legalizator, którego dnia mają swoje narzędzia miernicze podać wtórnemu legalizowaniu.

Na obwieszczenie, wywieszone w skrzyżnię obwieszceń w ratuszu zwracamy uwagę. 90

Chojnice, dnia 7. stycznia 1927 r.

Urząd Policji Miejskiej.

Sztuczne nawozy

Azotniak, Superfosfat, Tomasya belgijska, kainit, Sole potasowe 20—45 proc. i wapno polecamy na sezon wiosenny w partjach wagonowych po cenach konkurencyjnych,

i udzielamy kredyt na kainit do 15. stycznia 1928 r. na wszystkie inne nawozy do 15. listopada 1927 r. Wobec zbliżającego się sezonu, prosimy zamówienia zgłaszać jak najprędzej. 65

Pomorskie Stowarzyszenie Rolniczo-Handlowe
Pl. Jerzego 5. Oddział w Chojnicach telefon 24

Bardzo tanie meble na raty —
za gotówkę jeszcze taniej
w składzie mebli Młynska 17
właśc. Os. Pawłowicz

kompl. jadalnie, syplalnie, pokoje męskie,
kuchnie, oddz. szafy, szafonierki, łóżka, stoły
krzesła, biurka, lustra, kanapy, fotele, materace
i t. d.

KINO NOWOSCI

W czwartek i piątek o godz. 8.15 (13 i 14)

Ekspresem wśród grzmotów i błyskawic

Wielki sensacyjny dramat w 7 aktach, osnuty na tle życia kolejarzy. Fascynujące sceny, trzymające widza od początku do końca w pełnym napięciu nerwów.

Nadprogram

komedja w 2 aktach.

Wieczornica z tańcami

na cele dobroczynne tow. Polek odbędzie się

15. bm. o godz. 8-mej wiecz. w hotelu p. Engla.

Wstęp 2 zł. Wstęp 2 zł.

O liczny udział gości z Chojnic i okolicy prosi KOMITET.

Osobnych zaproszeń nie wysyła się.

Zgubiono

wykaz osobisty

Jadwiga Lemańczyk, Klepin

Syn uczelnych rodziców, który miałby chęć wyuczyć się stolarstwa może się zgłosić.

Jan Duda
mistrz stolarski
Pl. Piastowski 18.

Fortepian

z dobremi dźwiękami, dobrze utrzymany tania na sprzedaż
Adres wskaże ekspedycja
Dzien. Pom. 94

Koks hutniczy

nadszedł i poleca po najniższych cenach. 70.

J. Stryzyk

ul. Człuchowska 36 tel. 193.

Wilk (zółty)

wabi się „Lord” zginął dnia 27. 12. Uprasza się go oddać. 71

A. Piechowska

ul. Człuchowska 2 lub 51.

2 pokoje

do wydzierżawienia z całym utrzymaniem lub bez.
Adres wskaże ekspedycja
nin. pisma. 86

Przetarg przymusowy w czwartek 13 stycznia br. o godz. 5 po poł. u spedytora Nowackiego na składnicy sprzedam najwięcej dającym za gotówkę: 91

- 1 biurko
- 1 kanapę
- 1 stół
- 3 krzesła

Mazuś

komornik sądowy Chojnice.

Licytacja przymusowa

W sobotę 15 bm. o godz. 12 w poł. sprzedam na podwórzu hoteli Centralnego najwięcej dającym za gotówkę.

1 samochód Winkowski

93 kom. sąd. Chojnice.

Krawcowa

przyjmuje doszycia i wykonuje wszelkie prace ku zadowoleniu po cenach umiarkowanych.
Wysoka 32.

Służący

z dobremi świadectwami przyjmie od 1 lutego br. Kruegerowa
Gdańska szosa, Fabr. listew.

Stenografji

wyucza darmo, listownie (23)
Redakcja Stenografii Polskiego,
Warszawa, Szczygła 12.

Sprzedaż inwenturowa

Materiały męskie ubraniowe

Ubraniowe	przedtem	teraz
ca 145 cm. szer.	9.—	6.25
ca 145 cm. szer. dobry, trwały towar	15.—	11.50
ca 145 cm. szer. mocny wyrób	21.—	15.—
ca 145 cm. szer. najnowsze wzory czysta wełna	27.—	19.50

Materiały męskie na ulstry i palta

	przedtem	teraz
ca 145 cm. szer. ciężki towar	13.—	9.—
ca 145 cm. szer. mi-łki towar	16,50	13.50
ca 145 cm. szer. modny wzór, dobry trwały towar	44.—	32.50
pierwszorządny gatunek	23.—	18.—

Konfekcja męska

	dawniej	teraz
I. partja ubrań męskich	37.—	29.—
II. „ „ „	6,90	35.—
III. „ „ „	65.—	49.50

Materiały damskie na suknie i kostjomy

	dawniej	teraz
Materiał w kraty piękne wzory	2,50	2.15
„ lepszy towar	44,50	4.75
„ ca 135 cm. szer.	15.—	9.50
„	2,75	2.30

	dawniej	teraz
Radio modne kolory	5,50	4.20
Popelina czysta wełna	6,50	4.50
Ryps czysta wełna	15.—	11.50
Velour de laine	19,50	17.—

Konfekcja damska

	dawniej	teraz
Partja płaszczy damskich z dobr. wełn. mat.	48.—	33.—
„ „ czysto wełn. flausz	57.—	42.—
„ „ zamiesz z gust. przybr.	68.—	42.—
Partja szczególnie tanich płaszczy	począwszy od	10.—

	dawniej	teraz
Partje wełniane i sukien modne fasony szewlotowe	22.—	18.50
popelnowe	52.—	36.—
rypsowe	85.—	62.—

Sukienki balowe z jasnych materiałów do prania 17.75 14.50.
Eleganckie sukienki balowe i wieczorowe z crepe de chine i crepe Georgette w różnych kolorach i cenach.

Juljusz Schreiber Chojnice.